

Sygn. akt VIII C 67/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 kwietnia 2021 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Asesor sądowy Justyna Stelmach

Protokolant: staż. Magdalena Badylak

po rozpoznaniu w dniu 20 kwietnia 2021 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w Ł.

przeciwko L. B. i B. B.

o zapłatę 28.027,54 zł

1. uchyla nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 25 września 2017 roku wydany przez tutejszy Sąd w sprawie I Nc 877/17 w całości i powództwo oddala;
2. nakazuje pobrać od powoda (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w Ł. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi kwotę 2.389,80 zł (dwa tysiące trzysta osiemdziesiąt dziewięć złotych osiemdziesiąt groszy) tytułem zwrotu nieuiszczonych wydatków.

Sygn. akt VIII C 67/21

UZASADNIENIE

W dniu 11 maja 2017 roku powód (...) S.A. z siedzibą w Ł., reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, wytoczył przeciwko pozwanym L. B. i B. B. przed Sądem Rejonowym dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi powództwo o zapłatę solidarnie kwoty 28.027,54 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 21 kwietnia 2016 roku do dnia zapłaty, ponadto wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu pełnomocnik podniósł, iż pozwany w ramach prowadzonej działalności gospodarczej zawarł z pozwanym w dniu 28 marca 2013 roku umowę leasingu operacyjnego nr (...). Na zabezpieczenie zobowiązań wynikających z umowy pozwany wystawił weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, poręczoną przez pozwaną. Z uwagi na niewywiązanie się przez pozwanego z obowiązków umownych, została ona rozwiązana bez zachowanie terminu wypowiedzenia. Wobec nieuregulowania zadłużenia powód uzupełnił weksel na dłużną kwotę oraz wezwał pozwanego i poręczyciela do jej zapłaty.

(pozew k. 3-5)

Postanowieniem z dnia 12 czerwca 2017 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi stwierdził swoją niewłaściwość miejscową i przekazał sprawę do rozpoznania tut. Sądowi.

(postanowienie k. 33-33v.)

W dniu 25 września 2017 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi wydał przeciwko pozwanym nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym (I Nc 877/17).

Od powyższego nakazu zarzuty wywiedli pozwani zaskarżając go w całości i wnosząc o oddalenie powództwa w całości. Pozwani podnieśli zarzut nieistnienia roszczenia, jego nieudowodnienia co do zasady i wysokości, a także przedawnienia. W uzasadnieniu zarzutów wskazano, że pozwany w ramach umowy leasingu wyraził chęć wykupu auta przed terminem i zwrócił się o podanie kwoty wykupu. W ramach poczynionych uzgodnień pozwany odstawił pojazd na parking i oczekiwał na decyzję ze strony powoda. Pomimo podjęcia kontaktu z leasingodawcą oraz współpracującą z powodem firmą (...), pozwany nie otrzymał żadnych informacji aż do dnia 18 kwietnia 2016 roku, kiedy to powiadomiono go, iż samochód został sprzedany, umowa leasingu uległa rozwiązaniu, a powód naliczył karę umowną, opłatę za wycenę oraz kwotę do spłaty z tytułu umowy stanowiącą różnicę pomiędzy ceną sprzedaży a pozostałą do zapłaty kwotą z umowy. W ocenie pozwanego powód zachował się w sposób nieprawidłowy, ponieważ w czasie trwania negocjacji związanych z zakończeniem umowy podjął decyzje i jednostronne działania nie konsultując się w tym zakresie z leasingobiorcą.

(nakaz zapłaty k. 51, zarzuty k. 58-59v.)

W odpowiedzi na zarzuty pełnomocnik powoda podtrzymał pozew w całości. Wyjaśnił, że przedmiotem umowy leasingu było oddanie pozwanemu do używania samochodu marki M. (...). Umowa została zawarta na czas oznaczony do dnia 28 lutego 2019 roku, a pozwany zobowiązać się terminowo dokonywać płatności określonych w jej treści. Zabezpieczeniem umowy był weksel in blanco poręczony przez pozwaną. Na przestrzeni kolejnych lat umowa była kilkakrotnie rozwiązywana, następnie strony podejmowały decyzję o kontynuacji stosunku prawnego i obniżeniu wynagrodzenia leasingodawcy. Pismem z dnia 28 kwietnia 2015 roku pozwany został wezwany do spłaty zaległości, w tym 3 rat leasingowych. W dniu 29 maja 2015 roku powód złożył oświadczenie o rozwiązaniu umowy w trybie natychmiastowym bez okresu wypowiedzenia, które zostało doręczone dłużnikowi w dniu 22 czerwca 2015 roku. Na datę złożenia oświadczenia wartość zadłużenia wynosiła 8.742,13 zł. W związku z przedterminowym rozwiązaniem umowy po stronie leasingodawcy ukonstytuowało się uprawnienie do żądania odszkodowania w wysokości sumy wszystkich przewidzianych w umowie, a niewymagalnych opłat leasingowych pomniejszonych o korzyści wynikające z dyskonta lub środki uzyskane ze sprzedaży przedmiotu leasingu oraz do żądania kary umownej za nieterminowy zwrot przedmiotu leasingu po rozwiązaniu umowy. Z dniem 14 marca 2016 roku kwota roszczenia (55.691,88 zł) została pomniejszona o kwotę 45.397,24 zł uzyskaną z tytułu sprzedaży przedmiotu leasingu, a tym samym wartość odszkodowania wyniosła 10.296,64 zł. Ponadto pełnomocnik zaprzeczył, aby między stronami toczyły się negocjacje ugodowe w przedmiocie wykupu przedmiotu leasingu wskazując, iż powód za pośrednictwem wynajętej firmy leasingowej od czerwca 2015 roku podejmował działania mające nakłonić pozwanego do wydania przedmiotu leasingu.

W toku procesu strony podtrzymały swoje stanowiska w sprawie. Pozwany uzupełniająco wskazał, że w czasie trwania umowy uiszczał raty, które były księgowane na innym koncie, co przyczyniło się do rozwiązania umowy, dodając, iż skoro w dniu 1 października 2014 roku otrzymał zwrot nadpłaty w kwocie 5.031,02 zł to w tej dacie nie mogło być żadnej zaległości. Podniósł, iż w jego ocenie nie wszystkie dokonane wpłaty zostały rozliczone, ponadto zakwestionował obciążenie go kosztami firmy windykacyjnej i przeprowadzenia samochodu. Pełnomocnik powoda wyjaśnił z kolei, że zwrot w w/w kwocie został dokonany przez M. (...), a więc nie ma znaczenia dla salda rozliczeń pomiędzy stronami.

(pismo procesowe k. 111-117, k. 222-222v., k. 280-281, k. 292, protokół rozprawy k. 267-269, k. 404-404v.)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany L. B. w ramach prowadzonej działalności gospodarczej w dniu 28 marca 2013 roku złożył zamówienie dotyczące zakupu samochodu marki M. (...) za cenę 78.500 zł netto. Wstępny termin odbioru pojazdu ustalono na kwiecień 2013 roku.

Celem sfinansowania przedmiotowego zakupu L. B. tego samego dnia zawarł z powodem (...) S.A. z siedzibą w Ł. umowę leasingu operacyjnego nr (...)// (...). W umowie wskazano, iż zostaje ona zawarta na okres do dnia 28 lutego 2018 roku, o ile nie zostanie rozwiązana w trybie § 7 Ogólnych Warunków Umowy Leasingu lub nie wygaśnie z innych przyczyn. Pozwany zobowiązał się do terminowego regulowania opłat leasingowych i innych płatności na rzecz finansującego określonych w umowie leasingu. Stanowiący załącznik do umowy terminarz opłat wskazywał wysokość i terminy następujących płatności: opłaty początkowe, okresowe opłaty leasingowe (raty), opłata końcowa. Wynagrodzenie pieniężne z tytułu używania przez korzystającego z przedmiotu leasingu, określone w § 5 ust. 2.1 OWUL, było płatne w ratach. Zabezpieczenie umowy stanowił weksel własny in blanco korzystającego wraz z deklaracją wekslową, poręczoną przez pozwaną B. B.. W deklaracji wekslowej wskazano, że każdy (...) Sp. z o.o. ma prawo wypełnić weksel w każdym czasie na sumę odpowiadającą zadłużeniu pozwanego wynikającemu z umowy leasingu nr (...) z dnia 28 marca 2013 roku, w tym z tytułu opłat leasingowych i innych świadczeń wynikających z umowy leasingu, odsetek za opóźnienie płatności oraz innych świadczeń ubocznych.

W myśl § 3 ust. 13 i 14 OWUL, obowiązkiem leasingobiorcy było uiszczanie wszelkich kosztów związanych z posiadaniem i utrzymaniem przedmiotu leasingu, który to obowiązek trwał do momentu zwrotu przedmiotu leasingu finansującemu. Zgodnie z § 5 ust. 2 wynagrodzenie pieniężne finansującego składało się z opłat początkowych: opłaty wstępnej i prowizji, które warunkowały zawarcie umowy ze sprzedawcą oraz z okresowych opłat leasingowych (rat) wnoszonych przez korzystającego zgodnie z terminarzem opłat. Opłaty leasingowe obejmowały również dodatkowe opłaty, o których mowa w § 5 ust. 9, tj. poniesione przez finansującego koszty dodatkowe, obciążające korzystającego oraz poniesione przez finansującego dodatkowe koszty lub koszty wykonanych przez finansującego czynności związanych z obsługą umowy leasingu określone w Tabeli Opłat i Prowizji, a także inne uzasadnione koszty np. wyceny przez rzeczoznawcę. Od nieuiszczonych w terminie należności powód był uprawniony do naliczania odsetek za opóźnienie (§ 5 ust. 13.1 OWUL).

Stosownie do treści § 7 ust. 6.1 OWUL, finansujący mógł rozwiązać umowę leasingu ze skutkiem natychmiastowym m.in., gdy korzystający pomimo upomnienia na piśmie i wyznaczenia dodatkowego terminu, zalegał z jakąkolwiek płatnością wynikającą z umowy leasingu. W przypadku rozwiązania umowy w trybie § 7 ust. 6, korzystający zobowiązany był w dniu rozwiązania umowy do zwrotu przedmiotu leasingu w trybie uregulowanym w § 7 ust. 14-16. Korzystający był również zobowiązany do uiszczenia wszystkich opłat leasingowych wymagalnych do dnia rozwiązania umowy, ponadto finansujący mógł zażądać od korzystającego zapłacenia odszkodowania w wysokości sumy wszystkich przewidzianych w umowie, a niewymagalnych do dnia jej rozwiązania, opłat leasingowych, o których mowa w § 5 ust. 2, pomniejszonych o korzyści zgodnie z postanowieniami § 7 ust. 9 (§ 7 ust. 7 i 8 OWUL). W myśl § 7 ust. 14 OWUL, zwrot przedmiotu leasingu winien nastąpić niezwłocznie, nie później niż w ciągu 7 dni od rozwiązania umowy, na ryzyko i koszt korzystającego. W razie odmowy lub opóźnienia zwrotu przedmiotu leasingu przez korzystającego, finansującemu przysługiwała kara umowna liczona za każdy dzień, w wysokości 1/10 średniej miesięcznej okresowej opłaty leasingowej z ostatnich 12 miesięcy poprzedzających miesiąc, w którym powstał obowiązek zwrotu, a w przypadku umów rozwiązanych wcześniej niż po upływie 12 miesięcy, z okresu trwania umowy leasingu (§ 7 ust. 15 OWUL). Jednocześnie korzystający upoważnił finansującego do podejmowania wszelkich działań w celu odzyskania przedmiotu leasingu oraz zobowiązał się do zwrotu kosztów tych działań w 7-dniowym terminie (§ 7 ust. 16 OWUL).

Wraz z umową leasingu operacyjnego jej strony zawarły umowę zobowiązującą do sprzedaży.

(deklaracja wekslowa k. 9, blankiet wekslowy k. 10, zamówienie (umowa sprzedaży) k. 82-83, zamówienie k. 89, umowa leasingu operacyjnego k. 118-119, terminarz opłat k. 120-121, ogólne warunki umowy k. 122-130, umowa zobowiązująca do sprzedaży k. 132-133, okoliczności bezsporne)

Każda umowa leasingu ma przypisany indywidualny numer konta, wobec czego nie jest możliwe, aby prawidłowo dokonana wpłata została zaksięgowana na innym koncie.

(zeznania świadka K. W. 00:10:12-00:38:50 elektronicznego protokołu rozprawy z dnia 1 października 2018 roku k. 268-269)

Aneksem nr (...) z dnia 17 kwietnia 2013 roku strony umowy zmieniły wysokość wynagrodzenia pieniężnego do kwoty wynikającej z załącznika nr 1.

Pozwany nie wywiązywał się z terminowej płatności rat leasingowych, wobec czego oświadczeniem z dnia 17 grudnia 2013 roku powód rozwiązał umowę leasingu. Pismem z dnia 30 stycznia 2014 roku powód poinformował pozwanego, iż wobec uregulowania wszystkich zaległości płatniczych w/w oświadczenie traci moc.

Pismem z dnia 17 lipca 2014 roku powód oświadczył, że w związku z opóźnieniem w regulowaniu zobowiązań pieniężnych rozwiązuje umowę leasingu w trybie natychmiastowym bez okresu wypowiedzenia. Następnie, porozumieniem z dnia 24 września 2014 roku strony umowy postanowiły, że oświadczenie o rozwiązaniu umowy utraci moc na skutek uiszczenia przez pozwanego zaległych opłat, odsetek za opóźnienie, opłaty za wznowienie umowy leasingu oraz kosztów windykacji. W związku z zawartym porozumieniem zmianie uległ terminarz opłat.

Rozwiązanie umowy leasingu, a następnie cofnięcie oświadczenia o rozwiązaniu umowy miały także miejsce w dniach 4 grudnia 2014 roku (data oświadczenia) i 17 lutego 2015 roku (data porozumienia).

(zeznania świadka K. W. 00:10:12-00:38:50 elektronicznego protokołu rozprawy z dnia 1 października 2018 roku, aneks nr (...) wraz z załącznikiem k. 74-76, pismo k. 146, oświadczenie k. 147, k. 151, porozumienie k. 148, k. 152, terminarz opłat k. 149-150, k. 153-154, okoliczności bezsporne)

W dniu 1 września 2014 roku pozwany otrzymał od M. (...) zwrot kwoty 5.045,08 zł.

(historia rachunku k. 282-286)

Pomimo zawartych porozumień skutkujących wznowieniem umowy leasingu pozwany nadal nieterminowo regulował zobowiązania umowne. W wyniku powstałych zaległości pismem z dnia 28 kwietnia 2015 roku powód wezwał pozwanego do zapłaty w nieprzekraczalnym terminie do dnia 7 maja 2015 roku należności wynikających z umowy leasingu wynoszącej 6.347,94 zł informując, iż konsekwencją braku spłaty będzie podjęcie działań windykacyjnych, unieruchomienie przedmiotu leasingu oraz rozwiązanie umowy ze wszystkimi konsekwencjami prawnymi. Przedmiotowe wezwanie L. B. odebrał w dniu 21 maja 2015 roku.

Pomimo, że pozwany – wobec doręczenia mu wezwania w dniu 21 maja 2015 roku – nie miał możliwości uregulowania przedmiotowej zaległości w wyznaczonym terminie, powód pismem z dnia 29 maja 2015 roku, doręczonym w dniu 22 czerwca 2015 roku, poinformował korzystającego o rozwiązaniu w trybie natychmiastowym bez okresu wypowiedzenia umowy leasingu. Na datę złożenia oświadczenia zaległe opłaty leasingowe wynosiły 8.540,82 zł, a odsetki za zwłokę 201,31 zł.

(ostateczne wezwanie do zapłaty k. 155-156, potwierdzenie odbioru k. 157-158, k. 161-162, oświadczenie k. 159,

W rozmowie z pracownikami firmy windykacyjnej deklarował chęć wykupienia przedmiotu leasingu, co jednak wymagało wznowienia umowy leasingu i spłaty całego zadłużenia. Cesja umowy na inny podmiot wymaga decyzji departamentu windykacji, który ocenia m.in., czy nowy klient jest w stanie spłacać należność z umowy. Pozwany deklarował, że spłaci zadłużenie, co jednak nie nastąpiło, a jednocześnie odwlekał termin wydania przedmiotu leasingu. W dniu 30 czerwca 2015 roku L. B. zadeklarował, że odda przedmiot umowy do czasu spłaty zadłużenia.

(zeznania świadka K. W. 00:10:12-00:38:50 elektronicznego protokołu rozprawy z dnia 1 października 2018 roku, raport częściowy z podjętych działań windykacyjnych k. 200-204, k. 205-208)

W dniu 7 lipca 2015 roku pozwany odstawił przedmiot leasingu na parking w S..

(protokół przekazania pojazdu k. 60)

Przedmiot leasingu powód odebrał w dniu 14 lipca 2015 roku.

(protokół przekazania/zwrotu przedmiotu leasingu k. 166-168)

W piśmie z dnia 23 lipca 2015 roku pozwany złożył reklamację do umowy, w której wskazał, iż doręczone mu wezwanie do zapłaty 4 zaległych rat opiewa na kwotę niższą, aniżeli kwota zaległości wskazana przez firmę (...), że próby wyjaśnienia tej różnicy okazały się nieskuteczne, że odstawił przedmiot leasingu na parking, że został poinformowany o przetransportowaniu pojazdu do Ś. oraz o konieczności uiszczenia kwoty 16.891,91 zł. Wobec powyższego pozwany wniósł o anulowanie dodatkowych opłat zaistniałych w trakcie wyjaśniania sprawy.

(pismo k. 80-81)

W piśmie z dnia 10 stycznia 2016 roku powód powiadomił pozwaną, jako poręczycielkę weksla, że przedstawiony do zapłaty weksel nie został zapłacony przez wystawcę oraz że suma zadłużenia wynosi 28.027,54 zł. Ponadto wezwał pozwaną do zapłaty w terminie 5 dni kwoty wekslowej.

(pismo k. 12, potwierdzenie odbioru k. 13-13v.)

W dniu 14 marca 2016 roku powód sprzedał przedmiot leasingu za kwotę 44.700 zł. Pismem z tego samego dnia powód poinformował pozwanego o rozliczeniu umowy leasingu i skorygowaniu odszkodowania o kwotę uzyskaną ze sprzedaży. Wskazał, że ogólne zadłużenie wynosi 28.027,54 zł i obejmuje: opłaty leasingowe – 11.967,40 zł, odsetki – 396,55 zł, karę umowną – 5.366,95 zł, odszkodowanie – 10.296,64 zł.

(nota uznaniowa k. 170, pismo k. 172, wyliczenie odszkodowania i rozliczenie umowy leasingu k. 173, wyliczenie odszkodowania k. 174, wynagrodzenie za czas bezumownego pozostawiania przedmiotu leasingu w posiadaniu korzystającego k. 175, dokumenty księgowe k. 176-192, rozrachunki klienta na koncie k. 193)

Pismem z dnia 29 marca 2016 roku powód zawiadomił pozwanego o wypełnieniu weksla na kwotę 28.027,54 zł obejmującą opłaty leasingowe – 11.967,40 zł, odsetki – 396,55 zł, karę umowną z tytułu pozostawienia umowy leasingu w posiadaniu korzystającego po rozwiązaniu umowy leasingu – 5.366,95 zł oraz odszkodowanie z tytułu przedterminowego rozwiązania umowy leasingu – 10.296,64 zł.

(zawiadomienie k. 11, potwierdzenie odbioru k. 13-13v.)

W wiadomości email z dnia 19 kwietnia 2016 roku pozwany wniósł o wyrażenie zgody na spłatę zaległych rat leasingowych z odsetkami z pominięciem kary umownej oraz odszkodowania z tytułu przedterminowego rozwiązania umowy.

(wydruk wiadomości email k. 211)

W piśmie z dnia 17 maja 2016 roku L. B. wskazał, iż oznaczona w piśmie z dnia 29 marca 2016 roku wartość zaległych rat jest zawyżona i wezwał powoda do wskazania, co obejmuje kwota 11.967,40 zł, ponadto do wyjaśnienia, w jaki sposób zostały wyliczone odsetki i kwota odszkodowania, a także do podania podstawy faktycznej i prawnej naliczenia kary umownej. W odpowiedzi powód wyjaśnił, iż na kwotę 11.967,40 zł składają się należności wynikające z wystawionych faktur VAT, że kwota odszkodowania (10.296,64 zł) stanowi różnicę pomiędzy sumą wszystkich przewidzianych w umowie leasingu, a niewymagalnych do dnia jej rozwiązania opłat leasingowych, a kwotą korzyści, zgodnie z postanowieniami § 7 ust. 9 OWUL, obejmujących kwotę 44.700 zł uzyskaną ze sprzedaży przedmiotu leasingu oraz kwotę 695,24 zł stanowiącą dyskonto, że podstawę naliczenia kary umownej stanowi § 7 ust. 14 OWUL oraz że odsetki zostały naliczone w oparciu o § 5 ust. 14 OWUL.

(pismo k 214-215, k. 217)

Stan zadłużenia pozwanego wynikający z umowy leasingu operacyjnego na dzień 20 kwietnia 2016 roku wynosi 28.230,99 zł, natomiast na dzień 16 września 2019 roku wynosi 34.669,84 zł. Dzienna kwota odsetek ustawowych za opóźnienie wynosi 5,1759 zł.

Przy przyjęciu, że przedmiot leasingu pozostawał w bezumownym posiadaniu korzystającego przez okres 25 dni, a nie przez 31 dni jak przyjmuje powód, wartość zadłużenia pozwanego na dzień 24 sierpnia 2015 roku wyniosłaby 26.988,77 zł i byłaby o 1.038,76 zł niższa od kwoty wyliczonej przez powoda.

(pisemna opinia biegłego sądowego z załącznikami k. 315-336v.)

Do dnia wyrokowania pozwani nie uregulowali zadłużenia dochodzonego przedmiotowym powództwem. (okoliczność bezsporna)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, których prawidłowość i rzetelność sporządzenia nie budziła wątpliwości Sądu. Za podstawę ustaleń faktycznych Sąd przyjął ponadto zeznania świadka i opinię biegłego sądowego. Oceniając opinię biegłego sądowego, Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania zawartych w jej treści wniosków, opinia ta była bowiem rzetelna, jasna, logiczna oraz w sposób wyczerpujący objaśniająca budzące wątpliwości kwestie. Jednocześnie opinia biegłego nie była podważana przez strony procesu.

Sąd na rozprawie w dniu 20 kwietnia 2021 roku oddalił wnioski dowodowe pozwanych wskazane w zarzutach od nakazu zapłaty z uwagi na fakt, iż zdaniem Sądu rozpoznanie ich byłoby nieistotne oraz zbędne dla rozstrzygnięcia. Wnioski te spowodowałyby nadmierne przedłużenie postępowania, zwłaszcza, że w niniejszej sprawie na podstawie już zgromadzonego materiału dowodowego nie sposób uznać, iż doszło do skutecznego, zgodnego z przepisami rozwiązania umowy leasingu w świetle art. 709¹³ § 2 k.c.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo, jako niezasadne, podlega oddaleniu.

W niniejszej sprawie strona powodowa oparła swoje żądanie na stosunku wekslowym a także - nawiązując do okoliczności niewywiązywania się pozwanego z obowiązków określonych w umowie leasingu oraz jej rozwiązania - na stosunku podstawowym. Jednocześnie pozwani podnosząc zarzuty nieistnienia roszczenia, a także szczegółowo odnosząc się do okoliczności realizacji umowy leasingu, przenieśli spór z płaszczyzny stosunku wekslowego na płaszczyznę stosunku podstawowego. W niniejszej sprawie weksel nie został przeniesiony przez indos, zatem nie zachodziły ograniczenia podnoszenia zarzutów ze stosunku podstawowego określone w art. 17 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. Prawo wekslowe (Dz.U. z 2016 r., poz. 160 t.j.). Biorąc zatem pod uwagę fakt, iż powód oparł swoje żądanie na fakcie wypełnienia weksla wobec rozwiązania umowy leasingu, zachodziła konieczność zbadania, czy stosunek podstawowy został prawidłowo rozwiązany.

W przedmiotowej sprawie niesporne było, że powoda łączyła z pozwanym umowa leasingu operacyjnego, na mocy której powód sfinansował zakup pojazdu marki M. (...). Postanowienia umowy leasingu nie były sporne między stronami. Wątpliwości nie budziło również, że po zawarciu umowy była ona kilkakrotnie rozwiązywana i wznawiana, że pomimo zawarcia kolejnych porozumień pozwany nieterminowo uiszczał raty leasingu, wobec czego powód pismem z dnia 28 kwietnia 2015 roku, doręczonym w dniu 21 maja 2015 roku, wezwał pozwanego do zapłaty w nieprzekraczalnym terminie do dnia 7 maja 2015 roku należności wynikających z umowy leasingu wynoszącej 6.347,94 zł pod rygorem wypowiedzenia umowy, a następnie, w dniu 29 maja 2015 roku sporządził oświadczenie o rozwiązaniu w trybie natychmiastowym bez okresu wypowiedzenia umowy leasingu. Poza sporem pozostawało ponadto, że po rozwiązaniu umowy pozwany deklarował wykup przedmiotu leasingu, że w dniu 7 lipca 2015 roku odstawił przedmiot leasingu na parking firmy współpracującej z powodem, że w związku z przedterminowym rozwiązaniem umowy powód naliczył w trybie § 7 ust. 8 OWUL odszkodowanie, które pomniejszył o kwotę uzyskaną ze sprzedaży przedmiotu leasingu i kwotę dyskonta oraz na podstawie § 7 ust. 15 OWUL karę umowną za brak zwrotu przedmiotu leasingu

w terminie wynikającym z OWUL, wreszcie, że powód wypełnił weksel na kwotę zadłużenia pozwanego i wezwał pozwanych do jego spłaty.

W ocenie Sądu przedłożone przez powoda dowody z dokumentów nie dają natomiast podstaw do przyjęcia, iż sporządzone w dniu 29 maja 2015 roku oświadczenie o wypowiedzeniu odniosło skutek prawny. Stosowanie do art. 709¹³ § 2 k.c. jeżeli korzystający dopuszcza się zwłoki z zapłatą co najmniej jednej raty, finansujący powinien wyznaczyć na piśmie korzystającemu odpowiedni termin dodatkowy do zapłacenia zaległości z zagrożeniem, że w razie bezskutecznego upływu wyznaczonego terminu może wypowiedzieć umowę leasingu ze skutkiem natychmiastowym, chyba że strony uzgodniły termin wypowiedzenia. Postanowienia umowne mniej korzystne dla korzystającego są nieważne. Zdaniem Sądu nieskuteczność tego oświadczenia wynika z braku umożliwienia pozwanemu spłaty zadłużenia w terminie wynikającym z wezwania do zapłaty z dnia 28 kwietnia 2015 roku. Przepis ten nakłada obowiązek wyznaczenia dodatkowego „odpowiedniego terminu” na uiszczenie zaległych rat leasingowych. Wyznaczony korzystającemu termin do uiszczenia zaległości ma być odpowiedni, co oznacza konieczność uwzględnienia interesów obu stron tak, by korzystający miał realną możliwość zapłaty, a finansujący mógł ją otrzymać w rozsądnym czasie. Korzystający ma prawo oczekiwać wyznaczenia mu dodatkowego terminu w każdym przypadku, niezależnie od tego jak długo jest on w zwłóce, bowiem celem normy z § 2 komentowanego artykułu jest wyeliminowanie możliwości wypowiedzenia umowy bez stosownego upomnienia ze strony finansującego. Wyznaczenie korzystającemu dodatkowego terminu do zapłaty zaległości zawsze musi nastąpić z zagrożeniem, że w razie bezskutecznego upływu tego terminu finansujący może wypowiedzieć umowę leasingu (W. Dubis [w:] Kodeks cywilny..., red. E. Gniewek, 2019, kom. do art. 709¹³, Legalis). Z powołanym przepisem koresponduje również § 7 ust. 6.1 OWUL, stosownie do którego powód mógł wypowiedzieć umowę, gdy korzystający pomimo upomnienia na piśmie i wyznaczenia dodatkowego terminu, zalegał z jakąkolwiek płatnością wynikającą z umowy leasingu. Oczywiście jest przy tym, że termin, o którym mowa, musi być realny, tj. korzystający musi mieć obiektywną szansę na spłatę zadłużenia.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy podnieść należy, że wprawdzie powód wezwał pozwanego do spłaty zadłużenia, a więc przedsięwziął przewidziane ustawą i umową działania poprzedzające wypowiedzenie umowy, rzecz jednak w tym, że wobec zastrzeżonego terminu na spłatę zadłużenia i daty doręczenia pozwanemu wezwania do zapłaty, dochowanie tego terminu nie było w ogóle możliwe. Ponownie podkreślenia wymaga, iż termin na uiszczenie zaległych rat został oznaczony na datę 7 maja 2015 r. (k. 155). Pismo zawierające wyznaczenie tego terminu z zagrożeniem wypowiedzenia umowy ze skutkiem natychmiastowym zostało nadane w urzędzie pocztowym w dniu 29 kwietnia 2015 r. Zostało ono doręczone pozwanemu 21 maja 2015 r. (k. 157-158). Zatem wyznaczony termin nie mógł zostać przez pozwanego dochowany nawet wówczas, gdyby pozwany w dniu doręczenia przedmiotowego pisma uiszczył całą zaległość z tytułu rat leasingowych. Biorąc pod uwagę datę nadania przedmiotowego pisma (29 kwietnia 2015 r.) oraz wyznaczony termin (7 maja 2015 r.) należy uznać, iż już w dniu sporządzenia pisma z zagrożeniem wypowiedzenia umowy wyznaczony termin nie był odpowiedni. Strona powodowa, będąca profesjonalistą, winna bowiem zdawać sobie sprawę z terminów awizacji przesyłek pocztowych (które dają możliwość odbioru przesyłki w terminie tygodniowym od daty pierwszej awizacji i następnie w kolejnym terminie tygodniowym od daty drugiej awizacji) a także z odległości dzielącej siedzibę strony powodowej z pozwanym (... S.). Wyznaczenie dodatkowego odpowiedniego terminu jest przesłanką warunkującą możliwość wypowiedzenia umowy. Skuteczność wypowiedzenia umowy leasingu na skutek niepłacenia rat jest zależna od tego, czy finansujący wyznaczył korzystającemu na piśmie dodatkowy termin do uiszczenia zaległości wynikających z umowy. (por. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 18 maja 2017 r., I ACa 818/16, LEX nr 2347825)

Powyższe rozważania prowadzą do konkluzji, że wypowiedzenie dokonane przez powoda, ze względów wyżej omówionych, nie było skuteczne. W konsekwencji brak było podstaw do badania, czy powodowi przysługuje jakkolwiek wierzytelność, która w chwili wyrokowania byłaby wymagalna, bowiem oparcie odpowiedzialności umownej pozwanych o wypowiedzenie umowy wyznaczyło granice podstawy faktycznej dochodzonego roszczenia, którym to wskazaniem Sąd jest związany (por. wyrok SO w Łodzi z dnia 13 maja 2019 roku, III Ca 2086/18, portal orzeczeń; wyrok SO w Łodzi z dnia 2 października 2018 roku, III Ca 1475/18, LEX; cyt. wyrok SN z dnia 8 września

2016 roku). Powód swoje roszczenie oparł na okoliczności wypowiedzenia umowy, podnosząc, iż uzupełnienie weksla in blanco miało związek z nieregulowaniem przez pozwanego obowiązków umownych oraz rozwiązaniem umowy bez zachowania terminu wypowiedzenia. Wobec czego badaniu przez Sąd podlegało jedynie to konkretne zdarzenie prawne. Zgodnie bowiem z treścią przepisu art. 321 § 1 k.p.c. sąd nie może wyrokować co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem pozwu ani zasądzić ponad żądanie. Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 18 marca 2005 roku (II CK 556/04, OSNC 2006/2/38, Biul. SN 2005/5/10), cytowany przepis daje wyraz tradycyjnej zasadzie wyrokowania statuującej zakaz orzekania ponad żądanie oraz zasadzie dyspozycyjności, która przejawia się w tym, że sąd jest związany granicami powództwa i nie może w tym wypadku dysponować przedmiotem procesu przez określenie jego granic niezależnie od zakresu żądania ochrony przez powoda. Przepis ten określając granice wyrokowania wskazuje, że nie można nie tylko orzekać ponad rozmiar zgłoszonego przez stronę żądania, ale także orzekać, co do rzeczy nie objętej przedmiotem żądania, czyli zasądzić coś innego niż żądała strona. Żądanie powództwa jest zatem zdeterminowane przez podstawę faktyczną żądania. W konsekwencji Sąd nie może uwzględnić roszczenia strony powodowej na innej podstawie aniżeli podstawa faktyczna wskazywana przez nią w pozwie i w dalszym toku postępowania sądowego. Wyrok uwzględniający powództwo na podstawie faktycznej, na której strona powodowa ani w pozwie, ani w postępowaniu przed sądem nie opierała powództwa stanowi zasądzenie ponad żądanie (por. m.in. wyrok SN z dnia 9 maja 2008 roku, III CSK 17/08, LEX; wyrok SN z dnia 24 maja 2007 roku, V CSK 25/07, OSNC-ZD 2008/2/32, Pr. Bankowe 2008/4/22; wyrok SN z dnia 29 października 1993 roku, I CRN 156/93, LEX; orzeczenie SN z dnia 30 grudnia 1954 roku, I C 1729/53, OSNCK 1956/3/64). Zasądzenie sumy pieniężnej mieszczącej się w granicach kwotowych powództwa, lecz z innej podstawy faktycznej stanowi orzeczenie ponad żądanie (wyrok SN z dnia 29 listopada 1949 roku, Wa.C. 165/49).

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 496 k.p.c. (w brzmieniu przed 7 listopada 2019 r.) Sąd uchylił w całości nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 25 września 2017 r. i powództwo oddalił.

W punkcie 2. wyroku na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2020 r., poz. 755 t.j.) w zw. z art. 98 k.p.c. Sąd nakazał pobrać od powoda (jako strony przegrywającej sprawę) na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi kwotę 2.389,80 zł tytułem zwrotu nieuiszczonych wydatków tj. kosztów wydania opinii przez biegłą B. K. (postanowienie k. 340 oraz postanowienie k. 380).